

ANTALYA KENT KONSEYİ EĞİTİM ÇALIŞMA GRUBU

ANTALYA'DA EĞİTİMİN DURUMU, TEMEL SORUNLAR VE ÖNCELİKLİ ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

(EYLÜL 2026)

Antalya, son yıllarda hızlı nüfus artışı, iç ve dış göç hareketleri ve yoğun kentleşme nedeniyle Türkiye'nin en hızlı dönüşen kentlerinden biri haline gelmiştir. Bu dönüşüm, eğitim sisteminde kapasite, erişim ve nitelik açısından önemli baskılar yaratmaktadır.

Bu rapor, Antalya Kent Konseyi Eğitim Çalışma Grubu tarafından; kentte eğitimin mevcut durumunu değerlendirmek, temel sorun alanlarını tespit etmek ve çözüm odaklı politika önerileri geliştirmek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışma kapsamında 8 ay boyunca eğitim alanında faaliyet gösteren sendikalar, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri ve yerel paydaşlarla görüşmeler gerçekleştirilmiş; saha gözlemleri ve kurumsal veriler birlikte değerlendirilmiştir.

1. Yükseköğretimin Durumu

Antalya'da 2026 itibarıyla 2 devlet ve 3 vakıf üniversitesi bulunmaktadır. Üniversite öğrencilerinin barınma, ulaşım ve beslenme sorunları 2025-2026 eğitim-öğretim yılında daha da derinleşmiştir. Artan enflasyon, yaşam maliyetlerindeki hızlı yükseliş ve kamusal desteklerin yetersizliği, öğrencileri yoksulluk ve güvencesizlik koşullarına sürüklemektedir. KYK burs ve kredi desteklerinin temel gıda giderlerini karşılamada yetersiz kalması; öğrencileri çalışma yaşamına yöneltmekte ve eğitimlerini yarıda bırakma riskiyle karşı karşıya bırakmaktadır.

Antalya Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü'nün (2026) verilerine göre yükseköğretim sisteminde 86.541 öğrenciye karşılık 3.770 öğretim elemanı bulunmaktadır. Öğretim elemanı başına düşen yaklaşık 25 öğrenci, üniversitelerde önemli bir öğrenci yüküne işaret etmektedir.

Yükseköğretimde 86541 öğrenci öğrenim görmesine rağmen; Gençlik ve Spor Bakanlığı'na (GSB) bağlı 16 yurttan toplam 24.345, vakıf, belediye ve özel yurtlarda ise 3.787 olmak üzere toplam 28.132 öğrenci barınma kapasitesine sahip. Her yıl çok sayıda öğrencinin üniversiteyi kazanmasına rağmen kayıt yaptıramadığı ya da eğitimini yarıda bıraktığı görülmektedir. Devlet yurtlarına yapılan başvuruların önemli bir bölümünün karşılanamaması veya öğrencilerin yedek listelerde kalması, barınma sorununun boyutunu ortaya koymaktadır.

Çözüm: Antalya’da yükseköğretim alanında yaşanan sorunların giderilmesi için öncelikle kamusal kapasitenin güçlendirilmesi gerekmektedir. Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının azaltılması amacıyla üniversitelerde akademik kadrolar artırılmalı, nitelikli eğitim olanakları geliştirilmelidir.

Barınma krizinin çözümü için Gençlik ve Spor Bakanlığı yurtlarının kapasitesi artırılmalı, mevcut yurtlar iyileştirilmeli ve ihtiyaca dayalı, şeffaf bir yerleştirme sistemi uygulanmalıdır. Belediyeler ve üniversiteler de kamusal yurt yatırımlarında daha etkin rol üstlenmelidir.

2. Antalya’da Resmî ve Özel Örgün Eğitimin Genel Durumu

Antalya Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü’nün (2026) verilerine göre Antalya genelinde resmî ve özel eğitim kurumlarının dağılımı şu şekildedir: okul öncesinde 711, ilkokulda 577, ortaokulda 571 ve ortaöğretimde 366 okul bulunmaktadır.

Öğrenci ve öğretmen sayıları ise okul öncesinde 56.495 öğrenci ve 3.819 öğretmen, ilkokullarda 154.306 öğrenci ve 9.918 öğretmen, ortaokullarda 154.037 öğrenci ve 11.365 öğretmen, ortaöğretimde ise 131.644 öğrenci ve 11.858 öğretmendir.

Veriler, kamusal eğitim kurumlarının artan talebi karşılamakta zorlandığını, özel okulların ise daha düşük öğrenci yoğunluğuyla hizmet verdiğini göstermektedir. Konyaaltı, Muratpaşa ve Kepez gibi merkez ilçelerdeki bazı okullarda ikili eğitime devam edilmekte ve sınıf mevcutları 40-45 kişiyi bulmaktadır. Bu durum, eğitimde fırsat eşitliğinin ve eğitim hizmetlerinin niteliğinin korunması açısından önemli bir sorundur.

Bir diğer önemli sorun alanı okul öncesi eğitimidir. Kreş ve anaokulu kapasitesi mevcut ihtiyacı karşılamamakta, erken çocukluk eğitimine erişimde bölgesel ve ekonomik eşitsizlikler ortaya çıkmaktadır.

3. Antalya’da Eğitimin Temel Sorunları

a- Okullarda Şiddet, Akran Zorbalığı ve Güvenlik Sorunları

Antalya, Türkiye’nin genel tablosundan bağımsız değildir; derinleşen şiddet ikliminden payını almaktadır. Eğitim kurumlarında yaşanan şiddet olayları, öğretmenler ve öğrenciler için güvenli ve huzurlu eğitim ortamlarının ciddi biçimde tehdit altında olduğunu göstermektedir.

Çözüm: Güvenlik personeli, kamera sistemleri ve denetim mekanizmaları yaygınlaştırılmalı; okul giriş ve çıkışlarında güvenlik önlemleri güçlendirilmelidir. Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri geliştirilmeli, şiddeti ve akran zorbalığını önlemeye yönelik eğitim programları hayata geçirilmelidir.

Ancak okul şiddeti yalnızca bir güvenlik meselesi değil, çok boyutlu bir toplumsal sorundur. Okul çevresi ve dijital ortamlarla birlikte ele alınması gereken bu olgunun temelinde toplumsal eşitsizlikler, eğitimin piyasalaştırılması ve gençlerin geleceğe ilişkin kaygıları da bulunmaktadır. Kalıcı çözüm; güçlü bir kamusal eğitim sistemi, etkin gençlik politikaları ve koruyucu sosyal önlemlerin birlikte uygulanmasından geçmektedir.

b- Öğrencilerin Beslenme Sorunu

2025-2026 eğitim-öğretim yılında öğrencilerin beslenme sorunu, eğitim alanındaki en yakıcı sorunlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Antalya’da da yoksulluğun derinleşmesi ve gelir dağılımındaki adaletsizlik, çocukların eğitim hakkını doğrudan etkilemektedir. Aileler beslenme, kırtasiye ve ulaşım gibi temel eğitim giderlerini karşılamakta zorlanırken, kantin fiyatlarındaki artış, öğrencilerin sağlıklı gıdaya erişimini daha da sınırlandırmaktadır. Birçok çocuk okula kahvaltı yapmadan gitmekte, önemli bir bölümü ise okul saatleri boyunca yeterli beslenme olanağından yoksun kalmaktadır.

Çözüm: Hiçbir çocuk yoksulluk nedeniyle eğitim hakkından mahrum bırakılmamalıdır. Bu nedenle ihtiyaç sahibi öğrencilere beslenme, ulaşım ve kırtasiye desteği sağlanmalı; okullarda ücretsiz ve sağlıklı en az bir öğün yemek ile temiz içme suyuna erişim tüm öğrenciler için güvence altına alınmalıdır.

Ayrıca okul kantinlerinde öğrencilerin erişebileceği fiyatların uygulanması sağlanmalı ve kantinler daha sıkı denetlenmelidir. Çocukların temel ihtiyaçlarını karşılamak, sosyal devlet olmanın sorumluluğudur.

c- MESEM Uygulaması

MESEM (Mesleki Eğitim Merkezi) uygulaması, Antalya’da eğitim alanında dikkatle ele alınması gereken sorunlardan biridir. Öğrencilerin eğitim süreçlerinin önemli bir bölümünü işyerlerinde geçirmesi; örgün eğitimden uzaklaşma, çocukların ucuz işgücü olarak kullanılma riski, iş sağlığı ve güvenliği sorunları ile pedagojik ve sosyal gelişimleri açısından önemli sorunlar yaratabilmektedir. MESEM kapsamında yaşanan iş kazaları ve bu kazalar sonucunda öğrencilerin yaşamını yitirmesi, uygulamanın iş sağlığı ve güvenliği boyutunun daha ciddi biçimde ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

Çözüm: Antalya’da mesleki eğitimin güçlendirilmesi önemli olmakla birlikte, bunun çocukların eğitim hakkı ve güvenliği pahasına gerçekleştirilmemesi sağlanmalıdır. MESEM kapsamındaki öğrencilerin çalışma ve eğitim koşulları sıkı biçimde denetlenmeli; iş sağlığı ve güvenliği önlemleri eksiksiz uygulanmalı ve eğitim süreçlerinin niteliği güvence altına alınmalıdır. Uygulamanın öğrenci sayıları, işyerlerinin niteliği, iş kazaları ve eğitim süreçlerine etkileri ise düzenli olarak izlenmeli ve değerlendirilmelidir.

d- ÇEDES (Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum) Projesi

Eğitim politikalarının çağdaş ve bilimsel bir anlayışla ele alınması gerekmektedir. ÇEDES kapsamında ortaya çıkan bazı uygulamalar, çocukların pedagojik gelişimi açısından kaygılara yol açmaktadır.

Çözüm: Eğitim kurumlarında çocukların üstün yararı, laiklik, bilimsellik ve pedagojik ilkeler esas alınmalıdır. Bilimsel temeller üzerinde yükselen bir eğitim sistemi, çocukların eşit, özgür ve çağdaş eğitim hakkının güvencesidir.

e- Fiziki Altyapı ve Kapasite Yetersizliği

Göç ve nüfus artışıyla birlikte Antalya’da okul ve derslik sayısı yetersiz kalmaktadır. Bazı okullar gerekli teknolojik donanımdan yoksundur. Laboratuvar, kütüphane ve spor alanı gibi eğitim donatıları bakımından da eksiklikler bulunmaktadır. Yeterli personel bulunmaması nedeniyle özellikle devlet okullarında temizlik ve yardımcı hizmetler alanında sorunlar yaşanmaktadır.

Çözüm: Antalya’nın hızla büyüyen bölgelerinde yeni okul alanları acilen oluşturulmalı ve okul yapım süreçleri hızlandırılmalıdır. İkili eğitime son verilerek tüm öğrencilerin tekli eğitim sistemine geçmesi sağlanmalıdır.

Devlet okullarının başta temizlik olmak üzere yardımcı hizmetler ve güvenlik personeli ihtiyacı, İŞKUR gibi geçici istihdam modelleri yerine kadrolu ve sürekli istihdam yoluyla karşılanmalıdır.

f- Öğretmen İhtiyacı ve Rehberlik Hizmetlerindeki Yetersizlik

Öğretmen yetersizliği ve rehberlik hizmetlerinin sınırlılığı, Antalya’daki eğitimin temel sorunları arasında yer almaktadır. Artan nüfusa paralel olarak öğretmen atamalarının yeterli düzeyde gerçekleşmemesi, okullardaki öğretmen ihtiyacını artırırken; rehberlik hizmetlerinin yetersizliği de öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal gelişimlerini olumsuz etkilemektedir.

Çözüm: Öğretmen atamaları artırılmalı, her okulda öğrenci sayısı ve ihtiyaçlar dikkate alınarak yeterli sayıda rehber öğretmen/psikolojik danışman görevlendirilmelidir.

g- Okul Öncesi Eğitimde Yetersizlik

Antalya’da erken çocukluk eğitime erişimde eşitsizlikler bulunmakta, kreş ve anaokulu kapasitesi mevcut ihtiyacı karşılamamaktadır.

Çözüm: Kreş ve anaokulu yatırımları artırılmalı, özellikle dezavantajlı bölgelere öncelik verilmelidir. Erken çocukluk eğitime erişimde ekonomik ve bölgesel eşitsizliklerin azaltılmasına yönelik kamusal destekler güçlendirilmelidir.

h- Göç Kaynaklı Eğitimde Uyum Problemleri

Antalya’nın iç ve dış göç alan yapısı nedeniyle uyum ve eğitim süreçlerinde zorluklar yaşanmaktadır. Farklı dil ve kültürel arka planlardan gelen öğrenciler, eğitim süreçlerinde ek desteğe ihtiyaç duymaktadır.

Çözüm: Ailelerin eğitim süreçlerine katılımı artırılmalı, dil destek programları ve uyum sınıfları yaygınlaştırılmalıdır. Okulların göç kaynaklı ihtiyaçları belirlenmeli ve öğrencilere yönelik rehberlik destek mekanizmaları güçlendirilmelidir.

I - Taşımalı Eğitim ve Köy Okulları

Taşımalı eğitim uygulaması, özellikle kırsal bölgelerde yaşayan öğrenciler açısından eğitime erişimi zorlaştıran bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Çözüm: Taşımalı eğitim uygulaması yeniden değerlendirilmeli, köy okullarının ise kademeli olarak yeniden açılması sağlanmalıdır. Eğitim hizmetlerinin öğrencilerin yaşadığı yerleşimlere mümkün olduğunca yakın biçimde sunulması hedeflenmelidir.

SONUÇ

Eğitim, bir kentin geleceğini belirleyen en temel kamusal hizmetlerden biridir. Antalya’da eğitim alanında yaşanan sorunlar; altyapı ve kapasite yetersizliklerinden fırsat eşitsizliğine, yoksulluk ve beslenme sorunlarından eğitimde şiddet ve niteliğe kadar uzanan çok boyutlu bir tablo ortaya koymaktadır. Bu sorunların çözümü yalnızca fiziki yatırımlarla sınırlı tutulmamalı; bilimsel ve laik eğitim, çocuk hakları, sosyal devlet ve kamusal sorumluluk temelinde bütüncül politikalar geliştirilmelidir.

Hiçbir çocuk; yaşadığı yer, ailesinin ekonomik koşulları veya eğitim sistemindeki yetersizlikler nedeniyle nitelikli eğitim hakkından mahrum bırakılmamalıdır. Antalya’nın eğitim sorunları ertelenemez bir kamusal sorumluluk olarak ele alınmalı; eğitimde eşitliği, erişilebilirliği, güvenliği ve niteliği güçlendirecek somut adımlar gecikmeksizin atılmalıdır.

Bu doğrultuda merkezi yönetim, yerel yönetimler, eğitim kurumları, meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliği ve katılımcı bir anlayış güçlendirilerek Antalya’nın eğitim alanındaki sorunlarına kalıcı ve sürdürülebilir çözümler geliştirilmelidir.

Necati AVVURUR
Eğitim Çalışma Grubu Başkan V.

Prof. Dr. M. Sami TANER
Eğitim Çalışma Grubu Başkanı